
Az Európai Bankfelügyelet bírságotlási joga

Maxi Schäfer*

A szankciókiszabás az Európai Bankfelügyelet keretein belül alapvetően azt hivatott biztosítani, hogy az Európai Unió bankszektorral kapcsolatos politikáját hatékonyan hajtsák végre az euróövezeten belüli pénzügyi stabilitás biztosítása érdekében. A bankfelügyelet keretében alkalmazott bírságok jogszabályi hátterét általános jelleggel a 2014-ben létrehozott Európai Bankunió, és különös jelleggel az úgynevezett egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) alkotja. Az EU felügyeleti szankciórendszere a bankfelügyelet területén a hitelintézetekhez, mint jogi egységekhez van igazítva. Jelen cikk bemutatja, hogy több jogi személy összességének tekinthető vállalati csoportok az EKB és a nemzeti felügyeleti hatóságok felügyelete alá tartoznak, és ezért velük szemben a szankciók alkalmazhatók. Ebből a célból, az EKB és a nemzeti felügyeleti hatóságok közötti felelősségmegosztáson túlmenően a cikk bemutatja az SSM-keretrendelet 18. cikkében szabályozott szankciórendszert, a normák és a szankciók címzettjeit.

Kulcsszavak: Bankunió, Egységes Felügyeleti Mechanizmus, EKB, vállalati csoportok, szankciók az európai bankfelügyeletben

Fine law in European Banking Supervision

The imposition of sanctions within the framework of European banking supervision is essentially intended to ensure that the European Union's policy in the banking sector is implemented effectively to ensure financial stability within the Euro area. The law on fines under banking supervisory derives its authorization from the European Banking Union created in 2014 in general and the so-called Single Supervisory Mechanism (SSM) in particular. In terms of banking supervision, the supervisory sanctions regime of the EU addresses credit institutions as legal entities. This article demonstrates how corporate groups, being a combination of several legal entities, are nevertheless subject to supervision of the ECB and the national supervisory authorities, and therefore subject to sanctions. For this purpose, in addition to the division of responsibilities between the ECB and national supervisory authorities, this article also deals with the supervisory sanction regime set out in Art. 18 SSM-VO and its norm and sanctions addressees.

Keywords: Banking Union, Single Supervisory Mechanism, ECB, corporate groups, Sanctions in European Banking Supervision

<https://doi.org/10.32980/MJSz.2022.5.2186>

* Bírósági fogalmazó, Kammergericht Berlin, volt tudományos munkatárs, Mannheimer Egyetem Büntetőjogi, Büntetőeljárásjogi, Gazdasági- és Adóbüntetőjogi Tanszék. Fordította: dr. Kókai Dániel doktorandusz, Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, közjegyzőjelölt.

1. Bevezetés

Egy európai bankunió megalkotásának gondolata a globális pénzügyi válságra vezethető vissza, amely 2007-ben világszerte meggyengítette a tőkepiacokba vetett bizalmat.¹ A pénzügyi válság következtében fellépő új gazdasági és politikai kihívásokkal az Európai Bizottság azáltal kívánt szembe nézni, hogy a tagállamok pénzügyi piacaira vonatkozó addigi hiányos szabályanyagot ki akarta szélesíteni, hogy ezáltal az európai pénzügyi piacok integritását helyreállítsa.² Ebben a kontextusban az európai bankfelügyelet felügyeleti szankciórendszerének jelenlegi kialakítását is a vizsgálódás tárgyává kellett tenni, mivel lényegében ez is azokra a tanokra vezethető vissza, amelyeket – különösen a jogpolitika területén – a pénzügyi világválság tanulságaiból vontak le.³ A globális pénzügyi válság előtt az Európai Unión belül nem volt egységes szabályozás a bankfelügyelettel kapcsolatban. A bankfelügyelet kialakítása és annak megvalósítása túlnyomórészt a tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozott.⁴ Ennek az volt a következménye, hogy az Európai Unión belül székhellyel rendelkező bankokra vonatkozó felügyeleti szabályok tagállamonként jelentősen eltértek egymástól. Különösen az a körülmény jelentett problémát, hogy az állami felügyeletre vonatkozó minimumszabályok sem léteztek és egy egységes(en) magas szintű felügyeleti szabályozásról értelemszerűen nem is lehetett beszélni. A nemzeti felügyeleti szervek által ellátott felügyelet nagymértékben hiányosnak bizonyult.⁵ Az a tény, hogy különösen a bankszektort érintette súlyosan a globális pénzügyi válság, ennek az elégtelen felügyeleti gyakorlatnak volt a következménye, ami az egységes előírások hiányára vezethető vissza.⁶ A felismerés, hogy a bankfelügyelet sokrétű tagállami kialakítása az európai bankrendszernek nem tudja biztosítani a szükséges stabilitást, elkerülhetetlenné tett egy egységes európai választ. Hét évvel később ez a válasz az ún. „Egységes Felügyeleti Mechanizmuson (SSM) keresztül valósult meg, aminek a jogi alapját az SSM-keretrendelet⁷ jelentette. Ez alkotja az európai bankunió⁸ három pillére⁹ közül az elsőt, amelyet 2014

¹ Vö. ZAGOURAS, Georgios: Verwaltungssanktionen der Europäischen Zentralbank: Bußgelder, Kompetenzen, Bemessungsmaßstäbe, *WM* 2017, 558.

² Vö. BECKER, Ralf – RODDE, Anja: Auswirkungen europäischer Rechtsakte auf das Kapitalmarktsanktionsrecht – Neuerungen durch das Finanzmarktnovellierungsgesetz, *ZBB* 2016, 11; VEIL, Rüdiger: Sanktionsrisiken für Emittenten und Geschäftsleiter im Kapitalmarktrecht, *ZGR* 2016, 305 (306).

³ Vö. ZAGOURAS: *Op. cit.* 558.

⁴ Vö. DÍNOV, Stanyo: Europäische Bankenaufsicht im Wandel, *EuR* 2013, 593.

⁵ Vö. DÍNOV: *Op. cit.* 593.

⁶ DÍNOV: *Op. cit.* 593.

⁷ A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról [HL L 287., 2013. 10. 29., 63-89.]

⁸ Az Európai Bankunióról lásd: BRESCIA-MORRA, CONCETTA: From the Single Supervisory Mechanism to the Banking Union - The Role of the ECB and the EBA, *LUISS Working Paper 2/2014*, S. 2 ff.; TRÖGER, Tobias: Der Einheitliche Aufsichtsmechanismus (SSM) – Allheilmittel oder quacksalberische Bankenregulierung, *ZBB* 2013, 373 ff.

⁹ Emelett a második pillér az Egységes Szanálási Mechanizmus és a harmadik pillér a Közös Európai Betétbiztosítás. Vö. ZAGOURAS: *Op. cit.* 558; TUSCH, Sebastian – HERZ, Benjamin: Die Entwicklung des europäischen Bankaufsichtsrechts in den Jahren 2014/2015, *EuZW* 2015, 814.

májusában hoztak létre. Ennek eredményeként a bankfelügyelet szabályozását még inkább áthelyezték a nemzetiről az európai szintre, annak érdekében, hogy a bankszektor kulcsfontosságú ágazatának felügyeletét a tagállamiról európai színvonalra emeljék.”¹⁰

2. Az egységes felügyeleti mechanizmus céljai és hatáskörfelosztása (SSM)

Az SSM által kitűzött célok már a globális pénzügyi válság okainak és következményeinek alapján is előirányozták¹¹, hogy egységes felügyeleti szabályozás megalkotása által kell biztosítani az euroövezet pénzügyi stabilitását.¹² A pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó európai szabályozás egységes végrehajtásának biztosítani kell továbbá azt is, hogy az Unió hitelintézeteket érintő politikája koherensen és hatékonyan legyen megvalósítva.¹³ Az SSM (Egységes Felügyeleti Mechanizmus) az Európai Központi Bank (EKB) és a nemzeti felügyeleti szervekből áll.¹⁴ A nemzeti felügyeleti szervek közé az eurozóna államainak felügyeleti szervei tartoznak, azonban önkéntesen harmadik országok is részt vehetnek az Egységes Felügyeleti Mechanizmusban.¹⁵ A SSM-keretrendelet hatálya alá tartozó hitelintézetek esetén a felügyeleti hatáskör megosztásra került az EKB és a nemzeti hatóságok között. Az SSM-keretrendelet nem csak egy egységes jogi keretet teremtett az euroövezet bankszektora számára, hanem az előírt felügyeleti szabályok végrehajtásához szükséges adminisztratív feltételeket is kialakította.¹⁶ Az Egységes Felügyeleti Mechanizmusban központi szerep jut az EKB-nak, mivel az SSM-keretrendelet rendelkezései alapján kizárólag az EKB felelőssége az SSM által kitűzött cél, vagyis a hitelintézetek egységes felügyeletének megvalósítása.¹⁷ Ezáltal az EKB az eurozóna központi bankfelügyeleti szerveként működik és az Egységes Felügyeleti Mechanizmus csúcán helyezkedik el.¹⁸ Az Európai Központi Bank közvetlen felügyelete alá a legjelentősebb hitelintézetek tartoznak. Az SSM keretrendelet 6. cikke¹⁹ szabályozza, hogy egy hitelintézet mely esetben minősíthető jelentősnek. A minősítés során mérvadó például az adott hitelintézet nagysága, az Európai Unió gazdaságára gyakorolt hatása, valamint a határon átnyúló tevékenységeinek a

¹⁰ ZAGOURAS in: SCHIMANSKY, Herbert – BUNTE, Hermann-Josef – LWOWSKI, Hans-Jürgen (Hrsg.): *Bankrechts-Handbuch*, 5. Aufl., München 2017, § 124 b Rn. 4. A bankunió céljáról lásd: *Peters*, WM 2014, 396 (398); LEHMANN, Matthias – MANGLER-NESTLER, Cornelia: Einheitlicher Europäischer Aufsichtsmechanismus: Bankenaufsicht durch die EZB, *ZBB* 2014, 2 f.

¹¹ Vö. SSM-keretrendelet (4) preambulumbekzdés

¹² Vö. SSM-keretrendelet (5) preambulumbekzdés

¹³ Vö. SSM-keretrendelet (12) preambulumbekzdés

¹⁴ Vö. SSM-keretrendelet 6. cikk (1) bekdés

¹⁵ ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (559).

¹⁶ ZAGOURAS in: SCHIMANSKY–BUNTE–LWOWSKI: *Op. cit.* § 124 b Rn. 6.

¹⁷ SSM-keretrendelet 6. cikk (1) bekdés

¹⁸ Vö. Meldung der beck-aktuell Redaktion v. 4.11.2014, becklink 1035459.

¹⁹ ZAGOURAS: *Op. cit.* 558; Az SSM-keretrendelet 6. cikk (3) bekdésében szabályozott kritériumokkal kapcsolatban lásd: LEHMANN–MANGLER–NESTLER: *Op. cit.* 2 (13), TUSCH–HERZ: *Op. cit.* 814 (815). Jelenleg az Euroövezet 19 legjelentősebb hitelintézete tartozik az EKB közvetlen felügyelete alá. Lásd: EKB List of significant supervised entities (01.03.2019.)

jelentősége.²⁰ Minden más hitelintézet a nemzeti felügyeleti szervek felügyelete alá tartozik. A nemzeti felügyeleti szervek azonban szintén az Európai Központi Bank felügyelete alá tartoznak. Az egységes felügyeleti szabályok érvényesülése érdekében az EKB rendeleteket, iránymutatásokat és általános ajánlásokat tehet közzé.²¹ Ezzel pedig közvetett módon a kevésbé jelentős hitelintézetek felügyeletére is hatást gyakorol. Amennyiben a magas szintű felügyeleti szabályok egységes alkalmazása mégis veszélyeztetettnek mutatkozik, úgy az EKB élhet az SSM-keretrendelet 6. cikk (5.) bek. b) pontja által biztosított fellépés jogával és egy kevésbé jelentős hitelintézet felügyeletét az SSM-keretrendelet alapján magához vonhatja.²²

3. SSM-keretrendelet 18. cikke szerinti felügyeleti szankciórendszer

Az SSM keretrendelet 18. cikke egy saját felügyeleti szankciórendszerrel rendelkezik, annak érdekében, hogy az SSM keretrendelet által átruházott feladatok és kötelezettségek teljesíthetők legyenek és hogy a bankjogi előírások betartásának érvényt lehessen szerezni.²³

3.1. Bírságotól jog. SSM-keretrendelet 18. cikk (1) bekezdése felhatalmazza az EKB-t, hogy pénzbírságot szabjon ki abban az esetben, ha egy jelentős hitelintézet egy közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus által támasztott követelményt megsért.²⁴ Emellett az EKB annak érdekében is szabhat ki bírságot, hogy a saját rendeleteit és határozatait érvényre juttassa. Az SSM keretrendelet 18. cikk (7) bekezdése a Tanács 2532/98/EK rendeletére²⁵ utal, amelyet az EUMSZ 132. cikk (3) bekezdése alapján bocsátottak ki. Az EKB a rendeleteinek és határozatainak megsértése esetén pénzbírságot szab ki, éppúgy a jelentős, mint a kevésbé jelentős hitelintézetekkel szemben.²⁶ Ezzel szemben a nemzeti felügyeleti szervek pénzbírságot szabhatnak ki a kevésbé jelentős hitelintézetek uniós joggal szembeni jogsértései esetén²⁷, továbbá abban az esetben is, ha egy jelentős vagy kevésbé jelentős hitelintézet azokat a nemzeti jogszabályokat sérti meg, amelyek uniós jogot ültetnek át a nemzeti jogba.²⁸ Ez különösen az irányelveket átültető joganyagot érinti.²⁹ Bár ez alapján a nemzeti hatóságok széleskörű bírságotól jogi figyelheto meg, azonban az is megállapítható, hogy az EKB kezdeményezheti a nemzeti hatóságoknál az eljárás megindítását, ha ez az SSM rendelet által kitűzött célok

²⁰ Lásd SSM-keretrendelet 6. cikk (4) bekezdés

²¹ TUSCH–HERZ: *Op. cit.* 814 (815); CEYSSENS, Jan: Teufelskreis zwischen Banken und Staatsfinanzen – Der neue Europäische Bankaufsichtsmechanismus, *NJW* 2013, 3704 (3707).

²² CEYSSENS: *Op. cit.* 3704 (3707).

²³ Vö. ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (561).

²⁴ Vö. TUSCH–HERZ: *Op. cit.* 814 (815)

²⁵ A Tanács 2532/98/EK rendelete (1998. november 23.) Az Európai Központi Bank szankciók kirovására vonatkozó hatásköréről [HL L 318., 1998.11.27., 4-7.]

²⁶ ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (563).

²⁷ Vö. TUSCH–HERZ: *Op. cit.* 814 (815).

²⁸ SSM-keretrendelet 18. cikk (5) bekezdés

²⁹ Vö. ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (563).

elérése érdekében ajánlott.³⁰ Természetes személyek jogsértése esetén, valamint tisztán nemzeti jogszabályok megsértése esetén kizárólag a nemzeti hatóságok alkalmaznak szankciókat.³¹

3.2. A bírság mértéke. A pénzbírságnak hatásosnak, elrettentőnek és arányosnak kell lennie. A pénzbírság mértékének megállapítása során két eltérő összeghatárt lehet figyelembe venni. Egyrészt a pénzbírság nagysága a jogsértésből származó haszon, vagy a jogsértéssel okozott kár összegének kétszereséig terjedhet.³² Másrészt a pénzbírság mértékének meghatározása során az érintett hitelintézet bevételeit is figyelembe lehet venni. Ebben az esetben a pénzbírság nem haladhatja meg az előző üzleti év bevételeinek 10%-t.³³ Mivel a pénzbírság meghatározásának azon módja, amely a jogsértésből származó haszon vagy a jogsértéssel okozott kár figyelembevételeivel történik, előfeltételezi a haszonnak vagy a kárnak megbecsülését³⁴ – amely kevés esetben lehetséges³⁵ –, így a bírság mértékét általában az előző üzleti év bevétele alapján határozzák meg. Így a bankfelügyelet pénzbírság kiszabásával kapcsolatos joggyakorlatában is a kartelljogból is ismert árbevételekhez igazodó bírságkiszabás érvényesül.³⁶ A kartelljogtól eltérően azonban a jogszabályt sértő hitelintézet³⁷ és nem a vállalat,³⁸ vagyis a mindenkori jogi és nem a gazdasági egység bevételeit veszik alapul. Amíg az uniós kartelljogban a funkcionális vállalatfogalom³⁹ alkalmazása során bírság összegének meghatározásakor a vállalatcsoport bevételeit vehetik alapul, addig a bankfelügyeleti jogban már csak annak a jogi személynek a bevétele irányadó, amely jogi személyt a székhelye szerinti mindenkori tagállam nemzeti joga alapján eljárás alá vontak. Mindazonáltal az SSM keretrendelet 18. cikk (2) bekezdése alapján abban az esetben is a vállalat csoport bevétele irányadó a bírság megállapítása során, ha a jogsértő hitelintézet egy vállalatcsoport tagja. Ez alapján az SSM-keretrendelet 18. cikk (1) bekezdése alapján a pénzbírság összege az éves bevétel 10%-ig terjedhet. Egy jogi személy esetén a leányvállalattal szemben kirótt bírság meghatározása során minden esetben az éves összevont beszámolóban a vállalatcsoport élén álló vállalat éves

³⁰ ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (563).

³¹ ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (563).

³² Vö. SSM-keretrendelet 18. cikk (1) bekezdés

³³ Vö. SSM-keretrendelet 18. cikk (1) bekezdés

³⁴ Vö. SSM-keretrendelet 18. cikk (1) bekezdés

³⁵ Vö. ZAGOURAS: *Op. cit.* 558 (562).

³⁶ Vö. A Tanács 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról [HL L 1., 2003.1.4., 1–25.] 23. cikk (2) bekezdés

³⁷ Vö. SSM-keretrendelet 18. cikk (1) bekezdése, ami a jogi személyből indul ki.

³⁸ Az 1/2003/EK rendelet 23. cikk (2) bekezdése kifejezetten a társaság forgalmára utal.

³⁹ Az Európai Bíróság állandó joggyakorlata szerint a funkcionális vállalatfogalom fogalma akként határozható meg, mint „minden gazdasági tevékenységet folytató egység, függetlenül a jogi formától és a finanszírozástól”. Lásd: C-41/90 sz. *Höfner és Elser kontra Macrotron ügyben* 1991. április 23-án hozott ítélet [EBHT 1991 I-01979] 21. pont; C-189/02 P. sz. *Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ügyben* 2005. június 28-án hozott ítélet [EBHT 2005 I-05425] 112. pont; C-205/03 P. sz. *FENIN kontra Bizottság ügyben* 2006. július 11-én hozott ítélet [EBHT 2006 I-06295] 25. pont; C-97/08 P. sz. *Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben* 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009 I-08237] 34. pont; C-724/17. sz. *Skanska Industrial Solutions és társai ügyben* 2019. március 14-én hozott ítélet 36. pont

bevételét veszik alapul. Összességében a pénzbírság megállapítása az uniós bankfelügyeleti jogban is ugyanazokat a törvényszerűségeket követi, amelyeket a kartelljogban az európai vállalatfogalom alapulvételével alkottak meg.

3.3. A norma és a szankció címzettjei. Az SSM-keretrendelet rendelkezései szerint a bankfelügyeleti bírságok lehetséges alanyai elsősorban a hitelintézetek. A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 646/2012/EU rendelet⁴⁰ módosításáról szóló 575/2013/EU Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet ezeket a hitelintézeteket úgy definiálja, mint „olyan vállalkozás, amely a nyilvánosságtól betéteket, vagy más visszafizetendő pénzeszközöket vesz át, valamint saját számlára hiteleket nyújt.” A bírságolási hatáskör azonban kiterjed a (vegyes) pénzügyi holding társaságokra is. A 2002. 12. 16-i 2002/87/EK irányelv L cikk 15. pontja⁴¹ alapján a „vegyes pénzügyi holding társaság”⁴² fogalma alatt egy olyan társaságot kell érteni, ami egy „a szabályozott vállalkozáson kívüli anyavállalat, amely leányvállalataival együtt – amelyek közül legalább egy olyan szabályozott vállalkozás, amelynek székhelye a Közösségen belül található –, valamint az egyéb vállalkozások együttesen pénzügyi konglomerátumot alkot.” Anyavállalatnak azok a vállalatok minősülnek, amelyek a felügyeleti szerv álláspontja szerint ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolnak egy másik vállalatra.⁴³ A kartelljogi szabálysértésekhez hasonlóan a „meghatározó befolyás”⁴⁴ fogalmával teremti meg annak a lehetőségét, hogy egy vállalatcsoport esetén a csoportot vezető vállalatot is meg lehessen bírságotolni. A pénzügyi holding társaság, mint fogalom szabályozásának a lényege, hogy ezáltal a vállalatcsoportokra is kiterjedjen a bankfelügyelet hatásköre. Amíg az európai kartelljogban ezt az eredményt már a funkcionális vállalatfogalom alkalmazásával elérték, addig a bankfelügyeleti jogban annyi kiegészítésre van szükség, hogy a pénzügyi holding társaságokra is ki kell terjeszteni a SSM-keretrendelet szankcionálható bankfelügyeleti rendelkezéseinek az alkalmazási körét. Erre azért van szükség, mert a bankfelügyeleti jog szankciórendszernek mindig csak a jogi egység a címzettje és ez által annak csak a nemzeti jog által létrejött jogi személy az alanya.

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról [HL L 176., 2013.6.27., 1-337.]

⁴¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/87/EK irányelve (2002. december 16.) a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóiintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről, valamint a 73/239/EGK, a 79/267/EGK, a 92/49/EGK, a 92/96/EGK, a 93/6/EGK és a 93/22/EGK tanácsi irányelvek, illetve a 98/78/EK és 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek módosításáról [HL L 35., 2003.2.11., 1-27.]

⁴² A pénzügyi holding társaság fogalmát érintően lásd az 575/2013/EU rendelet 4. cikkét.

⁴³ Vö. 2002/87/EK irányelv 2. cikk 9. pont

⁴⁴ Lásd: C-48/69. sz. *Imperial Chemical Industries kontra Bizottság* ügyben 1974. július 14-én hozott ítélet [EBHT 1972 00619] 132-141. pontok; C-97/08 P. sz. *Akzo Nobel és társai kontra Bizottság* ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009 I-08237] 58-61. pontok; C-90/09 P. sz. *General Química és társai kontra Bizottság* ügyben 2011. január 20-án hozott ítélet [2011 I-00001] 39-40. pontok; C-201/09 P. sz. *ArcelorMittal Luxembourg és társai* ügyben 2011. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2011 I-02239] 96. pont; C-521/09 P. sz. *Elf Aquitaine kontra Bizottság* ügyben 2011. szeptember 29-én hozott ítélet [EBHT 2011 I-08947] 54-60. pontok.

4. Összefoglalás

Az SSM megalkotása során nem csak a bankszektor felügyeletének egységes jogi kereteit alkották meg, hanem egyúttal létrehozták a bankjogi felügyelet működéséhez szükséges adminisztratív alapot is.⁴⁵ Az EKB ennyiben az Európai Unió központi bankjának a szerepét tölti be, amely a nemzeti felügyeleti szervek felett áll. Az SSM-keretrendelet bankfelügyeleti szabályainak és szankcióinak címzettjei a jogi személyek és az európai versenyjogtól eltérően nem a gazdasági egység értelmében vett vállalatok. Ezáltal a gazdasági helyett a jogi egység lett a szankcionálás kiindulópontja, mivel a vállalatcsoportra, mint olyanra, nem terjed ki a bankfelügyelet bírságolási hatásköre. Mindazonáltal a pénzügyi holding társaság fogalma lehetővé teszi, hogy az anyavállalatra is kiterjesszék a bankfelügyelet bírságolási hatáskörét. Éppúgy, mint az európai versenyjogban, a meghatározó befolyás kritériuma jut szerephez. Hasonló dolog figyelhető meg a bíróság meghatározása során is. Bár a bíróság mértékének meghatározása során az európai bankfelügyeleti jogban nem a vállalatcsoport bevétele az irányadó, hanem annak a jogi személynek, amely az adott tagállamban létrejött. A konszernbe szerveződött hitelintézetek esetén azonban a vállalatcsoport bevétele az irányadó, mert ebben az esetben az anyavállalat konszolidált éves beszámolója képezi a meghatározás alapját. Az európai bankfelügyelet bírságolási jogának kialakítása végeredményben lehetővé teszi a vállalatcsoportok felügyeletét és hogy a vállalatcsoportot vezető vállalatnak a vállalatcsoport bevételeihez igazodó mértékű bírsággal sújtását is.

Irodalomjegyzék

- BECKER, Ralf – RODDE, Anja: Auswirkungen europäischer Rechtsakte auf das Kapitalmarktsanktionsrecht – Neuerungen durch das Finanzmarktnovellierungsgesetz, *ZBB* 2016, 11 ff. <https://doi.org/10.15375/zbb-2016-0102>
- BRESCIA-MORRA, Concetta: From the Single Supervisory Mechanism to the Banking Union - The Role of the ECB and the EBA, *LUISS Working Paper 2/2014*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2448913>
- CEYSSENS, Jan: Teufelskreis zwischen Banken und Staatsfinanzen – Der neue Europäische Bankaufsichtsmechanismus, *NJW* 2013, 3704 ff.
- DINOV, Stanyo: Europäische Bankenaufsicht im Wandel, *EuR* 2013, 593 ff. <https://doi.org/10.5771/0531-2485-2013-5-593>
- LEHMANN, Matthias – MANGLER-NESTLER, Cornelia: Einheitlicher Europäischer Aufsichtsmechanismus: Bankenaufsicht durch die EZB, *ZBB* 2014, 2 ff. <https://doi.org/10.15375/zbb-2014-0102>
- PETERS, Kerstin: Die geplante europäische Bankenunion – eine kritische Würdigung, *WM* 2014, 396

⁴⁵ ZAGOURAS in: SCHIMANSKY–BUNTE–LWOWSKI: *Op. cit.* § 124 b Rn. 6.

- SCHIMANSKY, Herbert – BUNTE, Hermann-Josef – LWOWSKI, Hans-Jürgen (Hrsg.): *Bankrechts-Handbuch*, 5. kiadás, München 2017. <https://doi.org/10.9785/ag-2017-1712>
 - TRÖGER, Tobias: Der Einheitliche Aufsichtsmechanismus (SSM) – Allheilmittel oder quacksalberische Bankenregulierung, *ZBB* 2013, 373 ff. <https://doi.org/10.15375/zbb-2013-0601>
 - TUSCH, Sebastian – HERZ, Benjamin: Die Entwicklung des europäischen Bankaufsichtsrechts in den Jahren 2014/2015, *EuZW* 2015, 814 ff.
 - VEIL, Rüdiger: Sanktionsrisiken für Emittenten und Geschäftsleiter im Kapitalmarktrecht, *ZGR* 2016, 305 ff. <https://doi.org/10.1515/zgr-2016-0305>
 - ZAGOURAS, Georgios: Verwaltungssanktionen der Europäischen Zentralbank: Bußgelder, Kompetenzen, Bemessungsmaßstäbe, *WM* 2017, 558 ff.
-
-